

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ Feminizm, hem teori hem de yöntemi içerir, ancak pek çok disiplinde olduğu gibi tek bir teoriden ibaret değildir.
- ▶ Bütün feminist çalışmalar, erkeklerle kadınlar arasındaki eşitsizliklerin ve bununla ilişkili olarak kadın üzerindeki tahakkümünün nedenleri üzerinde dursa da, erkek hâkimiyetinin nedenlerinin ne olduğu, bununla nasıl mücadele edileceği ve kadınların nasıl özgürleştirileceği konularında tek bir bakış açısını paylaşmazlar.

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ Feminist çalışmaların en ayırt edici özelliği, politik olmaları, kişisel olanla politik olan arasındaki geleneksel sınırı aşmaya ve olumlu yönde toplumsal değişim meydana getirmeye çalışmalarıdır (Kemp ve Squires 1997, 4).
- ▶ Feminist araştırmacılar; toplumsal ve bireysel değişim aracılığıyla, kadınların yaşamlarında bir farklılık oluşturacak faydalı bilgi üretme sorumluluğuna sahiptirler.
- ▶ Feminizm, araştırmacıların araştırma konusu, yöntem ve örneklem seçiminin her zaman politik eylemler olduğunu vurgular (Letherby, 2003, 4-5).

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ Feminist araştırmalar, nicel analiz ve deneylere nadiren yer verilir ve genellikle nitel araştırma yöntemini kullanırlar. Ve fakat Feminist Coğrafya alanında araştırmaya daha fazla açıklık getirme amacıyla nicel analizlere de yer verilmektedir.
- ▶ Bu konuda son yıllarda feminist coğrafyacılardan araştırmaları ve disiplinse yazıları dikkat çekicidir.

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ Feminist sosyal bilimciler, geleneksel sosyal bilim yaklaşımlarına yöneltile eleştirilere cevap olarak toplumsal araştırmalarda mevcut olan iktidar dinamiklerine karşı daha duyarlı olan alternatif araştırma stratejileri geliştirmişlerdir.
- ▶ Feminist araştırmanın; teori ve pratik, araştırmacı ve araştırılan, özne ve nesne arasındaki ikiliğe meydan okuyabileceği savunulur ve bu araştırmalar geleneksel yöntemsel yaklaşımlara oranla daha farklı yöntemsel beceriler (Feminist-Standpoint Theory & Approach/ Feminist Bakış Açıcı teorisi ve yaklaşımı) gerektirir (Naples, 2003, 12-13; Neuman 2000, 83).

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ Pozitivizmin; erkek bakış açısından bakan, mantıksal ve görev yönelimli yapısına karşı feminist çalışmalar; öznel, empatik ve süreç yönelimli olma eğilimindedir (Neuman 2000, 82).
- ▶ Feminizm, bilimsel araştırmanın düzenli, tutarlı ve değerden bağımsız olduğu görüşüne katılmaz. Bütün araştırmalar ideolojiktir, çünkü kimse kendini dünyadan, değer ve görüşlerinden ayıramaz.

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ Feminist araştırmacılar, patriyarkal/ataerkil (erkek egemen) toplumun kültürel inançları ve araştırmacıların büyük çoğunluğunun erkek olması nedeniyle, feminist olmayan araştırmaların çoğunun cinsiyetçi olduğunu savunurlar.
- ▶ Feminist olmayan araştırmaları; erkeklere ilişkin sonuçları bütün insanlara genellemekle, temel bir toplumsal bölünme olarak cinsiyeti görmezden gelmekle, erkeklerin sorunlarına odaklanmakla, erkek bakış açısını kullanmakla ve geleneksel cinsiyet rollerini sorgulamamakla eleştirirler (Neuman, 2000, 82).

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ Feminist araştırmaların temel özellikleri řu şekilde sıralanabilir:
- ▶ •Araştırmacı değerden bağımsız değildir, feminist değere ve bakış açısına sahip olmalıdır,
- ▶ •Varsayımlarda, kavramlarda ve araştırma problemlerinde cinsiyetçiliği reddeder.
- ▶ •Araştırmacı ve araştırılan arasında empatik ilişki kurulmasını, araştırmacının varlığının örneklemedekilerin hayatındaki ve araştırma sürecindeki ilişkisi konusunda duyarlı olmayı gerektirir.
- ▶ •Cinsiyet ve güç ilişkilerinin toplumsal yaşamın her alanına nasıl sızdığını göstermeye çalışır.

3 Feminist Araştırma ve Yöntem

- ▶ •Araştırmacının kişisel duygu ve deneyimlerini araştırma sürecine dâhil eder.
- ▶ •Akademik alanların ve araştırma tekniklerinin seçimi konusunda esnektir.
- ▶ •İnsan deneyiminin duygusallık ve karşılıklı bağımlılık boyutlarını vurgular.
- ▶ •Kişisel ve toplumsal değişim yaratmak için eylem yönelimli araştırmalar yapar (Neuman, 2000, 83; Letherby, 2003, 5).